

Sygn. akt V U 1005/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Kaliszu

odwołania M. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 czerwca 2013 r. i 5 sierpnia 2013 r.

Nr (...), (...), (...), (...)

w sprawie M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość zadłużenia z tytułu składek

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 13 czerwca 2013 i 5 sierpnia 2013 r. znak (...), (...), (...), (...), w ten sposób, że ustala, iż M. K. nie prowadziła działalności gospodarczej od 1 stycznia 2012 r.

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 13.06.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O. określił dla M. K. jako płatnika składek wysokość zobowiązań z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne:

- w decyzji znak (...) – za styczeń 2012 r., w łącznej kwocie 376,91zł.;
- w decyzji znak (...) – za okres od kwietnia 2012 r. do lipca 2012 r., w łącznej kwocie 1548,32zł.;
- w decyzji znak (...) – za luty 2012 r., w łącznej kwocie 640,46zł, a w decyzji z dnia 05.08.2013 r. organ rentowy określił te zobowiązania za okres od sierpnia 2012 r. do marca 2013 r. w łącznej kwocie 3144,67zł, bowiem uznał, że jako osoba prowadząca samodzielnie działalność gospodarczą w okresie od 20.07.2011r do 20.07.2013 r. podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu, a należne składki opłacała tylko w okresie od lipca 2011 r. do października 2011 r. na FUS i za marzec 2012 r. na FUS, przy czym korzystała z preferencyjnej składki przez okres 2 lat. Dokonała zgłoszenia do wszystkich ubezpieczeń, ale składki należne opłaciła tylko za okres od lipca 2011 r. do października 2011 r. na FUS i FUZ, a za marzec 2012 r. za FUS i nie złożyła żadnych wyjaśnień co do swej sytuacji mimo zawiadomienia o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek.

Odwołanie od tej decyzji wniosła do Sądu M. K., domagając się zmiany zaskarżonej decyzji. Podniosła, że działalność faktycznie była prowadzona tylko w 2011 r., a w pozostałym okresie wyłącznie figurowała w ewidencji działalności. Organ rentowy wniosł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

M. K., zamieszkała w S., figurowała w Centralnej Ewidencji Działalności Gospodarczej od 20.07.2011 r. do 19.09.2013 r. Przedmiotem działalności była pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych (dowód – informacja CEIDG w aktach ZUS). Poprzednio odwołująca się podlegała ubezpieczeniu z tytułu innej działalności i ponowne zgłoszenie potraktowano jako wznowienie działalności.

W dniu(...)r. odwołująca się dokonała zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych: emerytalnego, rentowego, chorobowego i wypadkowego oraz zdrowotnego, wskazała zestawienie należnych składek na poszczególne fundusze. Była zobowiązana do opłacania składki tylko za siebie, nie zatrudniała pracowników. Składki odprowadziła jednak tylko do października 2011 r. na FUS i FUZ, oraz za marzec 2012 r. – na FUS. Z ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego M. K. wyrejestrowała się w dniu 18.08.2013 r., składając deklarację ZUS ZWUA.

Odwołująca się przedłożyła kserokopię deklaracji PIT-28, z których wynika, że wykazała przychód z działalności gospodarczej tylko w roku 2011 (w kwocie 6.040,00zł), natomiast za 2012 r. podała przychód zerowy (dowód – deklaracja ZUS ZWUA i 2 zeznania PIT-28, k. 15). Deklaracje podatkowe odpowiadają danym w ewidencji przychodów za lata 2011 i 2012, z których wynika, że przychody z działalności odwołująca się osiągała tylko w miesiącach wrzesień 2011r. - grudzień 2011 r. W lipcu i sierpniu 2011 r. nie odnotowała żadnych obrotów, podobnie jak w całym roku 2012 r. (dowód – książki ewidencji przychodów za lata 2011 i 2012 k -15).

M. K. wyjaśniła w toku postępowania, że powodem zaprzestania prowadzenia przez nią działalności było pogorszenie stanu zdrowia, które zauważone przez klientów spowodowało brak zgłoszeń. Istota jej działalności polegała na osobistym sprawowaniu opieki nad pacjentami – osobami starszymi w ich miejscu zamieszkania. Chodziła do kilku osób na parę godzin dziennie, za co otrzymywała wynagrodzenie według stawki godzinowej po 8zł za godzinę wypłacone za pracę w różnym okresie czasowym uzgodnionym z rodzoną podopiecznego (zwykle za tydzień).

Odwołująca się początkowo podała, że powodem zaprzestania pracy był brak zgłoszeń spowodowany wzrostem konkurencji i nie miało to związku ze stanem jej zdrowia, jednak później podała, że straciła klientów kiedy zauważono jej stan psychiczny. W 2012 r. rozpoczęła starania o ustalenie stopnia niepełnosprawności.

W zaświadczeniu lekarskim o stanie zdrowia wydanym dla potrzeb Zespołu do spraw Orzekania o Niepełnosprawności z 10.08.2012 r. lekarz psychiatra K. B. podała, że odwołująca się jest pod jej opieką od 2011 r., leczenie w poradni zdrowia psychicznego trwa od lipca 2011 r. Rozpoznała u niej zaburzenia depresyjno-lękowe i wniosek do Zespołu wystawiła na wniosek pacjentki wobec jej skarg na brak poprawy (dowód – zaświadczenia z 10.08.2012 r. k.25).

W ocenie stanu zdrowia sporządzonej w toku postępowania przed Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności przez specjalistę psychiatrę w dniu 12.12.2012 r., potwierdzając rozpoznanie lekarza kierującego, uznano lekki stopień niepełnosprawności od 23.08.2012 r. na okres do 31.12.2015 r. i zachowaniem zdolności do pracy lekkiej (dowód- ocena stanu zdrowia z 12.12.2012 r. k.25).

Odwołująca się dla potwierdzenia, że to stan zdrowia uniemożliwiał jej prowadzenie działalności powołała się na opinie biegłych wydane w toku postępowania odwoławczego od orzeczenia zespołu ds. niepełnosprawności. Oceny te dotyczyły jednak innego okresu niż zaskarżona decyzja. Sąd zwrócił się więc o informacje do lekarza psychiatry leczącego odwołującą się – K. B.. W piśmie z dnia 3.02.2014 r. K. B. podała, że stan zdrowia odwołującej się powodował zaburzenia nastroju, napady lęku zaburzenia koncentracji, uwagi oraz zaburzenia snu i nie poprawiał się mimo stosowanego leczenia. Przez cały czas występowały wspomniane objawy i dopiero ostatnia wizyta w styczniu 2014 r. wskazuje na pewną poprawę stanu zdrowia, choć nadal odwołująca się skarży się na złe samopoczucie. Występujące u odwołującej się zaburzenia depresyjno-lękowe mogły mieć wpływ na relacje z innymi ludźmi, gdyż jest nerwowa,

roztrzęsiona, nadpobudliwa. Stan zdrowia odwołującej się mógł też mieć wpływ na jej postrzeganie rzeczywistości, gdyż nadmiernie reaguje na sytuacje stresowe. W jej stanie zdrowia nie powinna była podejmować wcale działalności polegającej na opiece nad osobami chorymi (dowód – zaświadczenie z 10.08.2012 r. k.25, pismo z dnia 3.02.2014 r. k.36).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 pkt.5 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj. Dz. U. 11 z 2007 r. poz.74 ze zm.) osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu, a zgodnie z treścią art. 12 pkt. 1 tej ustawy również obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu.

Jak wynika z treści art.13 obowiązek podlegania wspomnianym ubezpieczeniom istnieje od dnia jej zaprzestania.

W okolicznościach niniejszej sprawy nie można jednak dla ustalenia okresu prowadzenia działalności gospodarczej opierać się wyłącznie o daty graniczne zarejestrowania działalności w ewidencji. Jest w orzecznictwie sądowym już ugruntowany pogląd, że o istnieniu obowiązku podlegania ubezpieczeniu przez osoby prowadzące działalność gospodarczą decyduje faktyczne prowadzenie czynności, a nie kwestie związane z uzyskiwaniem przychodu czy z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem czy zgłaszaniem przerw w prowadzeniu działalności. Są to kwestie mające znaczenie w sferze dowodowej, a nie przesądzają same w sobie o podleganiu ubezpieczeniu (patrz wyroki SN z 04.01.2008 r. sygn. IUK 202/07, i sygn. IUK208/07, wyrok S.A. w Białymstoku z 24.06.2008 r. III AUa 534/08, wyrok SN z 11.04.2008 r. sygn. IUK 297/07, wyrok SN z 19.03.2007 r. sygn. IIIUK 133/06)

Przytoczone orzeczenia wskazują przy tym zgodnie i konsekwentnie na decydujące znaczenie dowodów przedstawionych w konkretnej sprawie dla ustalenia okoliczności faktycznych dotyczących prowadzonej działalności, z uwagi na indywidualne sytuacje mogące mieć miejsce w każdym ocenianym przypadku.

W niniejszej sprawie zarówno dokumenty dotyczące ewidencji przychodów jak i rozliczeń podatkowych wskazują na to, że od początku 2012 r. odwołująca się nie prowadziła już działalności. Nie odnotowała żadnych obrotów, nie osiągnęła żadnych przychodów. Wprawdzie w tym czasie istniała już sytuacja zawieszenia działalności, a ani w urzędzie skarbowym, ani w ZUS, odwołująca się nie dokonała zgłoszenia zaprzestania działalności, ale samo to zaniechanie nie może być decydujące dla oceny jej sytuacji.

Sytuacja odwołującej się nie może być bowiem ocena z pominięciem jej stanu psychicznego, który ograniczał jej funkcjonowanie. Jak podała lekarz psychiatra, lecząca M. K., jej stan zdrowia stanowił od początku przeciwwskazanie do podjęcia działalności polegającej na opiece nad osobami chorymi i mógł mieć wpływ na relacje z pacjentami oraz na postrzeganie rzeczywistości. Taka ocena znajduje zdaniem sądu potwierdzenie również w zachowaniu się odwołującej się w toku postępowania przed organem rentowym jak i przed sądem, podobnie jak w treści jej wystąpienia skierowanego do Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Skupienie się na detalach nieistotnych dla sprawy, a pomijanie istoty problemu wskazuje na kłopoty z rozumieniem przez M. K. rzeczywistości, zwłaszcza co do skomplikowanych obowiązków obciążających osobę prowadzącą działalność gospodarczą.

Zachowanie odwołującej się, która dość długo ukrywała swój stan psychiczny i podawała rozbieżne informacje co do działalności gospodarczej i powodu braku zleceń od początku 2012 r., stanowi dodatkowe potwierdzenie jej problemów psychicznych.

Dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy w ocenie Sądu decydujące jest, że mimo formalnego figurowania w ewidencji podmiotów gospodarczych odwołująca się nie prowadziła działalności gospodarczej już od stycznia 2012 r.

Zaskarżone decyzje podlegały więc zmianie i zgodnie z art.477¹⁴ § 2 k.p. orzeczono jak w wyroku.